

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/64/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2714204119
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daša Kontríková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2714204119.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci žalobkyne: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpená: JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, proti žalovanej: H. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. H. V. XXXX/XX, P., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej: Spotrebiteľské združenie OSA, so sídlom Fedinova 9, Bratislava, IČO: 42 260 086, zastúpený: HKP Legal, s.r.o., so sídlom Sasinkova 6, Bratislava, o zaplatenie 862,74 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalobkyne a vedľajšieho účastníka na strane žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Skalica, č. k. 7C/36/2014-71 zo dňa 30. októbra 2014, v časti, v ktorej súd priznal právo na náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa sa v napadnutej časti náhrady trov vedľajšieho účastníka **m e n í t a k**, že vedľajšiemu účastníkovi sa náhrada trov konania **n e p r i z n á v a .**

Žalobkyni sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd žalobu zamietol, žalovanej náhradu trov konania nepriznal a žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov právneho zastúpenia 71,40 eura, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Svoje rozhodnutie v časti priznanej náhrady trov vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej odôvodnil tým, že vychádzal z § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) a zistil, že vedľajším účastníkom uplatnené trovy konania (za prevzatie zastupovania a vyjadrenie sa) boli účelné a hospodárne len v časti, a to v rozsahu jedného právneho úkonu, prevzatie zastúpenia a prvá porada s klientom, pričom v rámci prvej porady mohol vedľajší účastník poskytnúť žalovanej informácie použiteľné v tomto konaní. Vychádzajúc zo samotného obsahu vyjadrenia súd zistil, že ide zväčša o vzor vyjadrenia, kde sa dopĺňajú číslo zmluvy, dátum uzavretia zmluvy, výška poskytnutého úveru a konštatovanie, koľko spotrebiteľ z úveru doposiaľ uhradil a aká by bola výška odplaty, ak by súd žalobe vyhovel. Právne zastúpenie vedľajšieho účastníka v časti samotného vyjadrenia súd vyhodnotil ako nadbytočné a nehospodárne. Vyjadrenie síce predstavuje hutný text, ktorý je však naformulovaný v podobe používanej vedľajším účastníkom aj v iných súdnych konaniach. Menia sa len určité údaje (napr. dátum uzavretia zmluvy, výška čerpaného a splateného úveru a pod.), pričom z deviatich strán hutne písaného vyjadrenia sa žalovanej týkala ani nie polovica jednej A4 strany. V rámci rozhodovacej činnosti súdov sú obdobné prípady rozhodované už po dobu dvoch rokov a rozhodnutia sú zverejňované na stránke Ministerstva spravodlivosti SR. Právna zástupkyňa vedľajšieho účastníka vo svojom vyjadrení neuviedla žiadne nové skutočnosti na obranu žalovanej okrem tých, ktoré sú súdu známe z už zaužívanej súdnej praxe. Súd tiež vychádzal z toho, že je jeho povinnosťou v rámci súdnej kontroly v konaní, v ktorom sa veriteľ domáha plnenia voči spotrebiteľovi skúmať titul (zmluvu), o ktorý sa jeho nárok opiera a vzhľadom na §5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinného od 01.05.2014 tiež ex offo skúmať možné premlčanie uplatneného nároku.

Proti uvedenému rozsudku podal v časti náhrady trov konania vedľajšieho účastníka odvolanie vedľajší účastník. Uviedol, že podstatným pre posúdenie veci je, že nárok uplatnený žalobkyňou nebol dôvodný, vedľajšiemu účastníkovi vznikli trovy právneho zastúpenia a dôvodom zamietnutia žaloby bola aktivita vedľajšieho účastníka, ktorý sa vyjadril na podporu spotrebiteľa tým, že preukázal, že poskytnutý úver je bezpoplatkový a bezúročný. Výklad, ktorý vylučuje možnosť vedľajšieho účastníka dať sa právne zastúpiť odporuje zákonu a popiera princíp rovnosti zbraní. Poukázala na nález Ústavného súdu ČR sp. zn I. ÚS 3819/13 z 25.03.2014, podľa ktorého aj osoba s právnickým vzdelaním má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi. Právne zastúpenie je ponechané na vôli účastníka konania, bez ohľadu na to, či by bol toho inak schopný sám. Namietol tiež, že vyjadrenie z 24.09.2014 obsahovalo podrobnú argumentáciu k dôvodom, pre ktoré žiadal žalobu zamietnuť, preto nemožno tvrdiť, že tento úkon nebol účelný. Takéto stanovisko by viedlo k záveru, že akékoľvek vyjadrenie vedľajšieho účastníka v akomkoľvek spore je neúčelné. K názoru o šablónovitom podaní uviedol, že vyjadrenie vedľajšieho účastníka zohľadňuje konkrétne prípadu. Práve žalobkyňa je subjektom, ktorý vymáha nezákonné plnenia prostredníctvom formulárových podaní. Táto skutočnosť je bežnou praxou v prípadoch, pokiaľ sú vymáhané pohľadávky z rovnakých zmlúv a totožných klauzúl, preto je pochopiteľné, že aj žalobné odpovede budú podobné, resp. budú obsahovať rovnakú argumentáciu. 8 - 10 stranové podania vedľajšieho účastníka sú individualizované na každý jeden prípad a sú oveľa konkrétnejšie než 2 - 3 stranové návrhy na vydanie platobných rozkazov podávané žalobkyňou. To, že časť vyjadrenia je rovnaká, je prirodzený dôsledok toho, že predmetom sporu je nárok zo spotrebiteľského zmluvného vzťahu. Vedľajší účastník vo vyjadrení v prejednávanej veci konkretizoval relevantné sumy finančných prostriedkov, vyčíslil v percentuálnom vyjadrení odplatu za poskytnutie úveru a uviedol konkrétne údaje zo zmluvy, na základe ktorej žalobkyňa uplatňuje svoje nároky. Vzhľadom na uvedené navrhol napadnutý rozsudok zmeniť tak, že žalobkyňa je povinná nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania 142,78 eur alebo napadnutý rozsudok v časti náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi zrušiť a vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania 40,52 eur.

Proti uvedenému rozsudku podala odvolanie v časti náhrady trov konania vedľajšieho účastníka aj žalobkyňa. Namietla, že trovy vedľajšieho účastníka neboli účelne vynaložené aj pokiaľ ide o úkon prevzatia právneho zastúpenia. Poukázala pritom na uznesenie Najvyššieho súdu SR 6 M Cdo 5/2013, podľa ktorého trovy konania vzniknuté zastupovaním advokátom v tzv. hromadných veciach, kde sa obsah jednotlivých podaní mení len o aktualizáciu tej-ktorej veci a jej individualizáciu na súdoch nemožno považovať za trovy nevyhnutne vynaložené na riadne bránenie práva na súde. Navrhla preto napadnutý rozsudok zmeniť tak, že súd vedľajšiemu účastníkovi neprizná nárok na náhradu trov právneho zastúpenia.

K odvolaniu žalobkyne sa vyjadril vedľajší účastník, pričom vyjadrenie je obsahovo totožné s jeho vlastným odvolaním.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolania boli podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenými osobami - vedľajším účastníkom a žalobkyňou (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolania majú zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolaní (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvého stupňa je potrebné zmeniť.

Predmetom prieskumu odvolacieho súdu je skutočnosť, či vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej mala byť priznaná náhrada trov konania. Voči výroku súdu, ktorým bola žaloba zamietnutá a bolo rozhodnuté o trovách konania žalovanej odvolanie nebolo podané a v týchto častiach rozsudok nadobudol právoplatnosť.

Z obsahu spisu vyplýva, že 01.07.2014 bola súdu doručená žaloba, ktorou sa žalobkyňa domáhala, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyňi 862,74 eura s príslušenstvom, ktoré v žalobe bližšie špecifikovala a navrhovala priznať jej náhradu trov konania. Podaním doručeným súdu 22.08.2014 vstúpil do konania na strane žalovanej vedľajší účastník, súčasne požiadal o zaslanie žaloby s prílohami a na základe skúseností s inými konaniami žalobkyne vyjadril presvedčenie, že zmluva, z ktorej žalobkyňa uplatňuje svoje nároky obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. V podaní doručenom súdu

26.09.2014 sa vedľajší účastník vyjadril k žalobe, pričom poukázal najmä na skutočnosť, že ide o spotrebiteľský právny vzťah a zmluva, od ktorej odvodzuje nároky žalobkyňa nespĺňa požiadavky podľa zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, preto je potrebné úver posúdiť ako bezúročný a bez poplatkov a nárok žalobkyne je v časti 674,45 eura neopodstatnený. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že žaloba bola zamietnutá pre premlčanie nároku, na ktoré súd prihladol ex offo podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.

Podľa § 142 ods. 1 veta prvá O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Ako vyplýva z cit. ust. § 142 ods. 1 O.s.p., povinnosťou súdu pri rozhodovaní o náhrade trov konania je posudzovať aj účelnosť, resp. neúčelnosť vynaložených trov konania, pretože vynaložené trovy na uplatnenie alebo bránenie práva musia byť vynaložené vždy účelne.

Podľa názoru odvolacieho súdu náhrada trov konania vedľajšiemu účastníkovi nemala byť priznaná, pretože nejde o účelné bránenie práva, t. j. súd prvého stupňa o náhrade trov konania v tomto prípade nerozhodol správne. Vedľajší účastník podaním doručeným súdu 22.08.2014 len oznámil, že vstupuje do konania na strane žalovanej, súčasne požiadal o zaslanie žaloby s prílohami a na základe skúseností s inými konaniami žalobkyne vyjadril presvedčenie, že zmluva, z ktorej žalobkyňa uplatňuje svoje nároky obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Podanie vedľajšieho účastníka neobsahuje žiadnu konkretizáciu jeho zistení v prejednávanej veci (okrem označenia žalovanej a spisovej značky), preto ide o formulárové podanie so všeobecnými citáciami ustanovení právnych predpisov a všeobecnými právnymi závermi. Nemožno preto hovoriť o tom, že vedľajšiemu účastníkovi patrí náhrada trov právneho zastúpenia za prevzatie a prípravu zastúpenia a podanie na súd doručené 22.08.2014, pretože z obsahu predmetného podania vyplýva, že vedľajší účastník sa so žalobou neoboznámil, vec neštudoval, nepripravoval sa na ňu. Úkon vedľajšieho účastníka v prejednávanej veci má povahu paušálneho (všeobecného) podania. Vedľajší účastník oznámil vstup do konania, podanie označil spisovou značkou a menom žalovanej a len vo všeobecnosti vyjadril názor, že zmluva, z ktorej žalobkyňa uplatňuje svoje nároky obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Následne v podaní doručenom súdu 26.09.2014 sa síce vyjadril k podanej žalobe, ale toto podanie má rovnako formulárový charakter, so všeobecne použiteľnými citáciami právnych predpisov a súdnych rozhodnutí. Konkretizácia skutočností v prejednávanej veci je minimálna, prejavuje sa iba v označení žalovanej, spisovej značky, istiny a úrokov. Podanie vedľajšieho účastníka preto odvolací súd vyhodnotil na základe jeho obsahu ako formulárové podanie, ktoré je možné s minimálnymi úpravami používať hromadne v právne obdobných veciach. Vyjadrenie vedľajšieho účastníka má všeobecný charakter, ktorý používa vedľajší účastník opakovane, ako vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia a ako je súdu známe aj z rozhodovacej činnosti. Z uvedeného možno vyvodiť záver, že účelnými mohli byť trovy právneho zastúpenia maximálne v prvých (10 - 15) skutkovo a právne obdobných veciach, v ktorej vedľajší účastník vstúpil do súdneho konania. O takýto prípad však v prejednávanej veci nejde. Vedľajší účastník nepreukázal, že uvedené podanie je jedným z prvých podaní, ktoré mu právny zástupca vypracoval. Naopak z poznatkov odvolacieho súdu z vlastnej rozhodovacej činnosti, ale aj z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia a obsahu odvolania vedľajšieho účastníka vyplýva, že predmetné formulárové podanie používa vedľajší účastník opakovane v niekoľkých desiatkach vecí. Spracovanie podania, ktoré vedľajší účastník založil do spisu si nevyžadovalo právne zastúpenie, a to práve s ohľadom na skutočnosť, že vedľajší účastník už v obdobných veciach využil služby právneho zastúpenia.

Odvolací súd preto úkony vedľajšieho účastníka v prejednávanej veci vyhodnotil ako úkony vykonané so zámerom zabezpečenia si príjmu v podobe náhrady trov konania a nie ako úkony zamerané na ochranu záujmov žalovanej (spotrebiteľky). Ak vedľajší účastník zastúpený advokátom do rozhodnutia vo veci samej neurobil žiadne účelné kroky na ochranu práv žalovanej, potom z hľadiska § 142 ods. 1 O.s.p. nie je možné konštatovať oprávnenosť nároku vedľajšieho účastníka na náhradu trov právneho zastúpenia.

Odvolací súd ďalej poukazuje najmä na skutočnosť, že v zmysle § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. s účinnosťou od 01.05.2014 je súd povinný v spotrebiteľských veciach (pričom o takú ide aj v prejednávanej veci, čo nebolo medzi účastníkmi sporné) prihladať ex offo na námietku premlčania. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že súd prvého stupňa s poukazom na § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. ex offo skúmal premlčanie žalovaného nároku, čo viedlo k zamietnutiu žaloby. Vedľajší účastník tak nijakým spôsobom neprispel k bráneniu práv žalovanej, pretože v prejednávanej veci boli

práva žalovanej ako spotrebiteľky ochránené ex offio súdom. Aj z uvedeného je zjavná neúčelnosť uplatnených trov vedľajším účastníkom.

Rozsudok súdu prvého stupňa preto odvolací súd podľa § 220 O.s.p. zmenil tak, že vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

V odvolacom konaní úspešnej žalobkyni vzniklo podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. právo na náhradu trov konania voči vedľajšiemu účastníkovi. Náhradu trov si neuplatnila a ani jej žiadne trovy (okrem trov právneho zastúpenia) v odvolacom konaní nevznikli, preto odvolací súd rozhodol, že sa jej náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

Toto uznesenie bolo prijaté v odvolacom senáte v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.